వైదిక సంబంధము

శ్రీరస్తు.

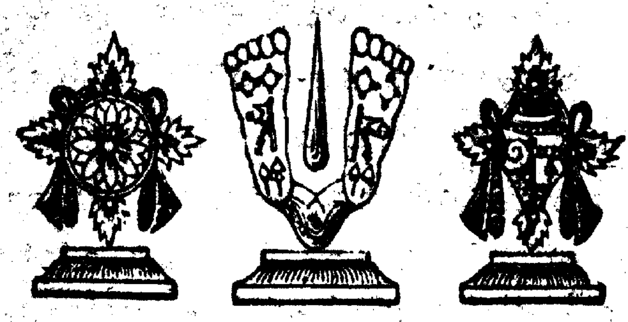
శ్రీశోభనాద్రీశ

శ్రీనూజవీడు సంస్థానంబునం దాగిరిపల్లి యను గ్రామంబున
శ్రీరాజా అప్పారావు మహీపాలురకిష్టదైవంబై వేంచేసియున్న
శ్రీమదఖిలాండకోటి బ్రహ్మాండనాయకుండగు
శ్రీశోభనాచల లక్ష్మీనృసింహస్వామివారి
అవతారవైభవాదులం దెలిపెడు
బ్రహ్మాండపురాణోత్తరఖండాంతర్గత

శ్రీశోభనాచలమాహాత్మ్యము.

శ్రీమహారాజరాజశ్రీ శ్రీరాజా రంగయ్య అప్పారావు
బహదర్ జమీందారు తాలూకే నూజవీడు
సర్కారు ముస్తుఫానగరు
వా రేలూరు వగైరా
దొరవారి యాజ్ఞవలన
తత్సంస్థానాస్థాన పండితులగు
శ్రీమాన్ చిలకమర్రి - లక్ష్మణాచార్యుల
వారిచే పరిశోధింపబడి
శనివారప్పేట రాజధాని
యందుగల సదరుప్రభువారి
శ్రీరాజ్యలక్ష్మీవిలాసముద్రాక్షరశాల
యందచ్చువేయించి ప్రకటింపంబడియె-

1893

శ్రీ శోభనాద్రీశాయనమః

శ్రీ శోభనాచలమాహాత్మ్యే - ప్రథమోధ్యాయః

హరిః ఓం

శ్రీనివాస ప్రసాదాయ సత్రయాగ పరాయణాః। శౌనకాద్యాముదం ప్రాప్య నైమిశారణ్య వాసినః॥ సూతాత్పుణ్యాకథాస్సర్వాశ్శ్రుణ్వంతో మునిసత్తమాః। నభోపతీర్థ మద్రాక్షీన్నారదం తపతాం వరం। సర్వే ప్రాంజలయో భూత్వా సముత్థాయ ససంభ్రమాః। ప్రణేముస్తే ని శార్దూలం ప్రజహర్ష చనారదః। అర్ఘ్యపాద్యాదిభిస్సర్వైః పూజాద్రవ్యైరనేకశః। అతోషయన్మహాత్మానం స్వాస్థ్ర ప్రభ కేతనాః। సోపిసత్రాధ్వరం కర్మ విష్ణుసాత్కృతమానసాన్। శౌనకాదీంశ్చ తాన్ దృష్ట్వా సత్కృతార్థ మమన్యత। మహర్షి పీఠమారూఢే తదనుజ్ఞానశాస్త్రతః। యుక్తోచితం నిషేదుస్తే విష్టరేషు మహర్షయః॥ శ్రీ శౌనకః॥ స్వాగతం తే మహాభాగ దిశా

త్త్వద్దర్శనైషిణః॥ చరితార్థా వయం సర్వే సాంప్రతం త్వదుపా
గమాత్। కచ్చిత్తే కుశలీ తాతస్సర్వలోక పితామహః కచ్చిత్తే సక
లా కాంతాదికుస్వచ్ఛందచారిణః॥ నారదః॥ సర్వత్ర కుశలం జాతం
యుష్మద్భిర్వాగ్విదాం వరాః। భవతాం కృత సత్రాణాం సంప్రా
ప్తం దర్శనం మయా। స్వచ్ఛందచార లోకేషు సఫలీకృతమంజ
సా ప్రాప్తోహం పుణ్యశీలానాం భవతాం వై దిదృక్షయా॥ శౌనకః॥
త్వదాగమనరూపేణ సంతోషేణ ప్రచోదితాః। శ్రోతవ్యా శ్రోతు
మిథా మస్వర్గ్యోత్వై శేషికాః కథాః నతవా విదితం కించిన్న జ్ఞేయం
కించిదనస్తి। నాప్యస్తి చరాచరం లోకాలోకోత్తమ త్వయా।
యద్విష్ణు నాప్యవిదితం యచ్చ రుద్రేణ వేధసా। తత్సర్వం త్వంహి
జానీషే సర్వలోక గతాగతే। విచిత్రం శాంకరం వృత్తం మాహాత్మ్యం
చాపి వైభవం। వైష్ణవీశ్చ కథాః పుణ్యా వారుణం వృత్తమేవ చ। మా
హేంద్రమపి చాగ్నేయం కౌబేరం చాంతకం తథా। ససురేశ
స్థానాం గంధర్వాణాం చ వై కథాః॥ కిన్నరాప్సరసాం చైవ సమస్తా
నాం దిక్పాలకానాం భూమ్యాదితత్వానాం పాతాళే చ ఫణాభృతాం।
సర్వేషాం చ కథాస్సర్వాః ప్రత్యక్షా దృష్టవానసి। సకలాః పురా
ణాః సర్వశాస్త్రాణి తత్వతః। ఆగమాశ్చాఖిలా వేదాస్త్వయి యత్ప్ర
విశేషతః। వీణోపవిద్యే చ తథా నాట్యవిద్యా చ విశ్రుతా। యాశ్చా
న్యాః కళాస్సంతి తాస్సర్వాస్త్వదాత్మనా। విస్తృతం తేన తే
కించిద్వేదితవ్యం మహామతే। పూర్వైః పుణ్యైః కృతైః దేవ సంప్రా
ప్తం తవ దర్శనం తస్మాదనుగ్రహార్థం వై కించిత్ శ్రోతుమిచ్ఛతాం॥
నారదః॥ జానంతోపి కథాస్సర్వా మద్వచః శ్రవణోత్సుకాః॥
శ్రోతుమిచ్ఛథ యూయం వై తత్కిం వదత తత్వతః॥ శౌనకః॥
అసాధూనాం చ శిష్టానాం రక్షార్థం చ మహాత్మనాం। మత్స్యకూర్మాద
యస్సర్వే హ్యవతారా జగత్పతేః। తేషు తేష్వవతారేషు యాయా
శ్చరిత కథా హరేః। తాస్తా వై శేషికం సర్వం యథాబుద్ధ్యా గహీర్యాహి
తం తు దేవాది దేవస్య నరసింహ శరీరవాత్మనః। సాక్షాత్ప్రేన కథాః శ్రో

కంత్వన్నఖాగ్రైర్విధయా మహేశః స్వయం మ్మార్గగవ్యాప్తి ప్తం
ఖం సన్నిద్య రమహసా। హిరణ్య కశిపుం హత్వా ప్రహ్లాదంచర
రక్షహ। ప్రహ్లాద మనుష్యహ్యావధ క్ష రక్షాలనుంవహాన్। బ్రహ్మా
ద్యైస్తుముపే స్వామి త్వేతం వర్ద్వితం హసః। అనంత శాన
శానీమో నరకేసరిః కరః అన్యత్ర స్తోతుమిచ్ఛామి క్లృపయా
వక్తు మర్హసి శ్రీనారదః॥ సాధు పృష్టం హి ఋషిర్హ్యో త్వయా
యం కథాఖిలా॥ శృణు కాంవహితా సర్వే సర్వ నరహరేః కథాః
పరం నిహత్యాశం దైత్యం ప్రహ్లాద మనుష్యప్యచ। దైతే యస్య
వధక్రోధా బ్రహ్మస్సు న స్యన్తత్తా। త్రోనయంత్యక లా న్లో కాన్నృ
సయన్న సురాసురాః। పీడయన్ సిద్ధ సాధ్యాంశ్చ తా తద
యుః యక్ష కిన్నరాః। భగవాన్ లోకరక్షార్థ మంత్రేస్తో నృ
కేసరీ। మహాన్భరా సకం చక్రే క్రమాణాం జగతామపి। తతః
సురమల్లక్ష్మి స్త్రోంధనస్వాప శాంతిమో। శృంగార మధురైర్
కంఠైః రాజ్యంతి హారే క్షనః। లాం స్పష్ట్వా మృగ శాబాక్షీంము
క్తాం శృంగార దేవతాం। క్షణం మోహాకు భూత్వా ప్రససాద నృ
కేసరీ।ప్రసన్న వదనశ్శ్రీమాన్ పద్మాసన్న ధియోగతః। పశ్చాదిం స్వాం
పునశ్చక్రే దేవస్సర్వగుణోత్తమః॥ లక్ష్మీసమాగమ సంవర హా
హర్షణభూషణం। దేవం బహ్వద యో దేవాః ప్రణిపత్యోపతస్థిరే॥
బద్ధాంజలి పుటాం స్సర్వే దేవాః ఋషిగణాస్తథా। స్తోత్రవా
... కృష్ట్వా ప్రహ్లాద్దో భూజగత్పతిః॥ త్వమేవ పరమం
బ్రహ్మా త్వమేకో విశ్వ కారణం త్వమేవాంతర్బహిశ్చాపి జగతి
వ్యాప్య తిష్ఠసి॥ ఊర్ధ్వమ స్వ్యరకే మధ్యే త్వమేవ దిక్ష్వపి।
అస్తి వాయౌ జలేష్వ స్తి కించాస్తి రవిమండలే। చంద్రేస్తి తా
రకాస్వస్తి వ్యోమ్న్యప్యస్తి స్థిత క్షితౌ। తిర్యక్ స్వస్తి తిర్యక్షు
వతివా ప్య... అస్తి సారే ప్యసారేపి సర్వాత్రాస్తి సదా...
చాకిమన్యత్ స్థాయి చాప్యస్తి నయిహా స్తీ క్లిప్యతే। భక్తిస్సహతా
ముఖ్యము పవస్తుంహర్తుమర్హసి। జగద్వ్యాపక తాం వక్తుం న

ధాత్రా త్వమరభూః ప్రభో। త్వత్సమో నాస్తి లోకేషు భక్తరక్షా దృఢవ్రతః। తస్మాత్త్వామేవ వైకుంఠం సంప్రపద్యామహే వయం। యది తే భక్తవాత్సల్యం యది తే కరుణా హృది। అయం త్రైలోక్య రక్షార్థమవతారస్థితోఽస్తు తే। భక్తవశ్యం స్పృహార్యత్వం భవదీయమిదం వపుః। లక్ష్మీసాన్నిధ్యలలితం తం దిదృక్షామహే వయం। తథేత్యభిమతం తేషాం ప్రతిగృహ్యన్నృకేసరీ। సంప్రీతహృదయో భూత్వా శ్రియా సాకం తిరోదధే। యథాగతం న్యవర్తంత హృష్టా బ్రహ్మాదయస్సురాః। సోఽపి దేవస్సమం లక్ష్మ్యా శ్వేత ద్వీపమవాపహ। ప్రాసాదశిఖరైర్దీప్తైర్విచిత్రైర్వాలవాయుజైః। పద్మరాగైశ్చ హీరైశ్చ శక్రనీలైశ్చ భూషితం। స్వర్ణహంసాభిరామైశ్చ కాంచనాంబుజపింజరైః। స్వచ్ఛప్రసన్నతోయైశ్చ దివ్యైర్జుష్టం సరోవరైః। అప్సరోభిస్సమాకీర్ణం హారకేయూరచారుభిః। గంధర్వైః కిన్నరైర్యక్షైర్గాయద్భిరనునాదితం। సుపర్వహస్తనిర్ముక్తైః కల్పకప్రసూనోత్కరైః। సంకీర్ణం తపసా దీప్తైర్బ్రహ్మర్షిభిరలంకృతం। జ్యోతిర్మయైర్విమానైశ్చ రథైశ్చ సకలోజ్జ్వలైః। ఐరావతాదిభిర్నాగైరశ్వైరుచ్చైశ్శ్రవాదిభిః। విష్వక్సేనాదిభిశ్చాపి సేవితం పారిపార్శ్వగైః। దేవదుందుభినిర్ఘోషైశ్శంఖకాహళనిస్వనైః। మురజాడిండిరావైశ్చ మృదంగైర్ఘనమృగస్వనైః। మునీనామపి దేవానాం స్తోత్రకోలాహలైర్యుతం। అనంతగరుడాద్యైశ్చమూర్తైః పంచభిరాయుధైః। పరిష్కృతముపాసాద్య ద్వీపం ముముదే హరిః। తతః ప్రహ్లాదవరదశ్శుభవ్రతతపోభరైః॥ శోభనాచలమాశ్రిత్య శోభతే సహపద్మయా॥

ఇతి శ్రీ బ్రహ్మాండపురాణే శౌనకనారదసంవాదే నరసింహోత్తర చరిత్రే శోభనాచల మహాత్మ్యే ప్రథమోఽధ్యాయః॥

అథ ద్వితీయోధ్యాయః

శౌనక ఉవాచ॥ సమ్యగుక్తం త్వయే దానీం శోభనాచల వైభవం। సాన్నిధ్యం తత్ర శౌరేశ్చత త్సర్వం వక్తు మర్హసి॥ శ్రీనారదః॥ శ్రీ మచ్ఛౌనక సద్బుద్ధే శృణుతావత్సవి విస్తరం। అయమింద్రోః కులేజాతస్సత్యసంధో జితేంద్రియః। అస్తీందువంశజాతస్య నహుషస్యాను జోన్నృపః॥ నామ్నారజిరి తివ్యక్తోరజసీ కరసన్నిభః। రాజా సౌరాష్ట్రదేశస్య రాజరాజ సమోదయః। రరక్ష హాటక పురీం హాటకోద్దీప్త గోపురాం। సనిర్జిత్య రణే శత్రూం త్సహా సైన్యైః ప్రతాప వాన్ హృత్వాబలే నతద్రాజ్యం శశాసోపగతాంభువం। నిధీనష్టౌజజ్ఞ యిత్వాచ భోగనిర్జిత వాసవః। కుబేర కల్పోదా తృత్వే కల్పద్రుమ ఇవాభవత్। తస్యాత్మజో మహానాసీ త్సత్యవ్రత ఇతి శ్రుతః॥ మహాతా నిజశౌర్యేణ మనోజ వనతాం యయౌ। అయంచ పితృవత్సర్వాం పాలయామాసమేదినీం। అర్ధిసాత్కృతవా నర్థాం తోసయం సర్వగుణాంబుధిః। ప్రసాదయామాస హరిం వివిధైస్త పసాం భరైః। తస్మైప్రసాదమాప్తేనభగవాన్మ ధుసూదనః। పుణ్యశ్లోకాగ్రగణ్యో భూద్ధరౌ భక్తివిశేషతః। తత్ప్రసాదాత్సుతంలేభే శుభవ్రత మనుత్తమం। పుత్రేని వెశ్య రాజ్యస్యభారం సత్యవ్రతో నృపః। అంతేహరి ప్రసాదేన హరి సాయుజ్య మాప్నుయాత్। తస్యాత్మజ స్తథాభూతో స్వయం చ హరిసేవయా। రాజ్యంపాల యమానోపిహరౌభక్తి పరోభవత్। సత్యవ్రత సుతశ్శ్రీమాన్రాజరాజ శ్శుభవ్రతః॥ ఊనషోడశవర్షా వైదిశోజేతుం ప్రచక్రమె। పాండ్యాంశ్చ కేరళాన్వంగాన్కళింగాన్కురూన్కరూశా। సింహళాన్పారశీకాంశ్చవరహాటాంశ్చమాళవాన్। విదర్భాన్కోసలాంశ్చైది... భోజాన।

విచేతనాః । జిత్వాబహూన్ప్రతాపేన సర్వదేశా నపాలయత్
ద్వీపదేశా నపితథా బహూని నగరాణిచ । స్వవశీకృత్యమేది
న్యా మద్వితీయో భవన్నృపః । స్వప్నేపినానృతం వక్తినపశ్యతి
పరాంగనాం । ఆర్జయామాస విత్తాని యాచకాభీష్టసిద్ధయే।
విదేహ రాజతనయాం శుభాంగీం నామవిశ్రుతాం। శుభవ్రతో
మహారాజ ఉపయేమే స్వయంవరే । అథోజయ ద్విజశ్రేష్ఠైః
శ్రోత్రియై ర్వేదపారగైః । సదాస్వనాశ న్నదానైశ్చప్రీణ
యామాసభూసురాన్ । భక్త్యాపరమయాయుక్తో దేవతాసు
ద్విజేషుచ । ప్రచక్రమే స్వయంయష్టుం హయమేధాభిధంక్రతుం।
ఆహరన్నశ్వమేధాఖ్యం క్రతూనాముత్తమం క్రతుం । అధికసా
త్కృతవాంత్సర్వంధనం హేమగిరింవినా। ఉక్తాధికాం దక్షిణాం
చబ్రాహ్మణేభ్య శ్శుభవ్రతః । దదౌచసఫలంచ క్రేక్రతుం హరి
సమర్పణాత్ । యథావత్క్రతుమాహృత్య సరాజావబృథా
ప్లుతః । సనత్కుమారం స్వలోకా దాగతం సందదర్శహ।
ఆగతస్య పదంగృహ్య శిరసాసోమవంశజః । అర్ఘ్యపాద్యాది
కందత్వాస్వాగతంవ్యాజహారచ । సర్వంకుశలమిత్యుక్త్వాతస్మై
వినయశాలినే । సనత్కుమార స్తుష్టావహృష్టచేతా శ్శుభవ్రతం।
దేవాన్యపూజా విముఖో వాసుదేవపరాయణః । తద్విష్ణోః పద
మారోహ పునరావృత్తివర్జితం । ఏవముక్త స్స్వయంవాచం
వ్యాజహార శుభవ్రతః । గురుర్దైవం త్వమేవాసి తస్మాన్మేవాం
ఛితంశృణు । ప్రహ్లాద వరదం దేవం ప్రసాదయితుమారభే । వాఞ్ఛ
దీప్సిత మస్మాకం కేనోపాయెన సిధ్యతి । శంసమేత్వ త్వదద్వాం
ద్యాసేవకే కృపయామయి । యేనమామను గృహ్ణీయాన్నరకంఠీర
వోహరిః । ఏవంపృష్టో నరేంద్రేణ ప్రత్యువాచ హితంవచః। మ
నురాజంజపన్నిత్యం తపస్సిద్ధి మాప్నుయాః । వివిక్తేని వసన్దేశే
భోగతృష్ణా పరాఙ్ముఖః । నరకంఠీర వంధ్యాత్వా। మనస్సంతో
ష మాప్నుహి । ఇతితస్య వచశ్శ్రుత్వా సానందస్సంశ్రితవ్రతః।

సనత్కుమారే స్వర్యాతే తపసేచిత్తమర్పయత్ । వినివేశ్యసమ
స్తంచ రాజ్యభారం స్వమంత్రిషు । అసహాయస్తపఃకర్తుం ని
ర్యయౌ నగరాద్బహిః । అన్వేష యన్వివిక్తం వై దేశంవ్రత
కృతోద్యమః । వరాహతీర్థ రాజస్య సమంతాదర్ధయోజనే,
తన్మధ్యే దృష్టవాన్రాజా శుభాద్రిం నామభూధరం । ఏకయోజ
నమార్గస్థం కృష్ణవేణ్యా శ్శుభాచలం । గత్వా తదంతికస్థంచ
వారాహం తీర్థమాశ్రయత్ । తాళైశ్చ కృతమాలైశ్చ తమా
లైశ్చ ప్రియాళుకైః । కింశుకై ర్మాతులుంగైశ్చ పనసైశ్చ
విభూషితే । వారాహతీర్థ రాజస్య తదగ్రంతేసు మనోదధే ।
తస్మింతీర్థే పవిత్రాణాం పవిత్రేతోయ ఆప్లుతః । ప్రహ్లాద
వరదంధ్యాత్వా తపస్సప్తు మియేష వై । నిర్వర్త్య దృష్టిమార్
తాండేజ్వల త్సుపరితోగ్నిషు । నృసింహ వపుషోమూర్తిం
భావయామాసచేతసా । ఫలపర్ణోదకాహారాన్పరిత్యజ్య క్ర
మేణసః । వాయుభక్షణమాత్రేణ శరీరస్థితిమాతనోత్ । హిమా
గమేజలేస్థిత్వా ఘర్మేపంచాగ్ని మధ్యగః । వర్షవాతాత
పాన్శీతంచగణయామాసనోనృపః । నిరాహారశ్చ నిర్నిద్రోజ్యోతి
రాద్యమనుస్మరన్ । సపాదాంగుష్ఠమాత్రేణ భువంస్పృష్ట్వాక
రోత్తపః । ఉగ్రేతపసితిష్ఠంతం శుభకీర్తిం శుభవ్రతం । దృ
ష్ట్వావైమానికాస్సర్వే విస్మయం పరమంగతాః । సంభూయదే
వతాస్సర్వాస్తస్య విశ్వావ్యుతంతపః । శశంసుర్దేవరాజాయ
సోప్యాశ్చర్యం భయందధౌ । తదుగ్రతపసాశక్రస్స్వ శంక
స్స్వపదంప్రతి । ప్రణినాయాంతికంతస్య తపోవిఘ్నాయమేన
కాం । సామేనకాభిధాహ్వానం గణికానాం పురోగమా । అ
జ్ఞయాస్వామినశ్శీఘ్రం స్వర్లోకాదభ్యుపాగమత్ । అవతీ
ర్ణాభువంపాష్యతం దేశంసముపాశ్రయత్ । యత్రతీవ్ర తపో
భిస్తై ర్జ్వలన్నాస్తే శుభవ్రతః । అంగైశ్శృంగార మధురై
ర్భూషణానాంచభూషణైః । పురతస్తస్య సాతస్థౌ మూర్తేర్

వాఞ్ఛామనోభువః । సఖీభిస్సహ గాయంతీ హస్తేనాదాయవల్లకీం।
స్వచ్ఛరాగ సుధావర్షైః శ్చక్రే పల్లవితాన్ద్రుమాన్ । సా
ముహూర్తం తదారణ్యే సంచరంతీ విలాసినీ । శృంగారచే
ష్టాంసంతేనే తత్తపోవిఘ్నకాంక్షయా । వాయుసంచారమా
ర్గేషు స్థిత్వాస్రస్తోత్తరీయకా । హేమకుంభ సమౌసమ్యగ్ద
ర్శయా మాససాకుచౌ । వేణీనిబంధవ్యాజేన సముద్ధృత్యనిజౌ
భుజౌ । ప్రాదర్శయద్భుజామూలం స్తనాభోగ మనోహరం।
కింకిణీనాం ఝణత్కారై ర్మణిమంజీర శింజితైః ॥ కంకణా
నాంచనిక్వాణైః కామశాస్త్రమివావదత్ । పరంబ్రహ్మ నివిష్టా
త్మా స్తంభితేంద్రియచేష్టితః । నకించిజ్జ్ఞాతవాన్సోపి నిద్రాపరవశో
యథా । నవివేదాగ మంతస్యాః నగానంచనభాషితం । సోపి
చేష్టాబహు విధాశ్శృంగార రసగర్భితాః । నివేశ్యమానసం
విష్ణౌ సపంచేంద్రియమాత్మనః । విషయేష్వ ప్రతిష్ఠాత్మా తస్థౌ
స్థాణురివాపరః । సాపిప్రతిహతారంభా సలజ్జాస్వర్గమాయ
యౌ । తస్యాముఖా దభిజ్ఞాయ తీవ్రంతస్యతపోవ్రతమ్ । భయా
కులై స్సమందేవై శ్శ్వేతద్వీపం యయౌవృషా । తత్రలక్ష్మీసఖం
దేవం ప్రష్టోదతపసఃఫలం । అభివాద్య సుసంహృష్టో జగాదేం
ద్రప్రముఖంసురైః । ఆర్యధన్యా వయందేవ భవతఃపాదసేవనాత్ ।
జానన్నపి జగత్కార్యం సాకల్యేనాపితిష్ఠసి । అజానన్ని
వలోకానాం మహద్భయ ముపస్థితం । సత్యవ్రత సుతోరా
జా శుభవ్రత ఇతిశ్రుతః । తపోగ్నినా జగత్సర్వం దిధక్షతి జగ
త్పతే । తస్మాచ్ఛీఘ్రం వరందేవదీయతాం వృషారేత్వయా।
యావన్నాత్యధికం కుర్యా దుగ్రాద్యుగతమంతపః । ఇత్యు
క్తోనిర్జరైస్సర్వై స్సర్వలోకాత్మకోహరిః । తథేతిప్రహసన్వా
క్యముక్త్వా తాన్విససర్జ వై॥

ఇతి శ్రీబ్రహ్మాండ పురాణే శౌనక నారద సంవాదే నృ
సింహోత్తరచరిత్రే శోభనాచల మాహాత్మ్యే ద్వితీయోధ్యాయః॥

అథ తృతీయోధ్యాయః.

శ్రీనారద ఉవాచ॥ అథావిరాసీ ద్భగవాన్ప్రసాదయితు మంజసా । తతేవారాహతీర్థస్య తస్థివాంసం శుభవ్రతం । దదర్శ దేవస్తత్తీర్థం ప్రసన్న మధురోదకం । రాజహంసైశ్చ కూజద్భిర్మల్లికాభిశ్చ శోభితం । కారండవానరక్తైశ్చ చక్రవాకాఖ్యైద్విజైరపి । కుముదోత్పల కల్హారై ర్వికసద్భిశ్చ పంకజైః। భ్రమరైస్సారభభ్రాంతైర్యుతం కుర్వద్భిరలంకృతం । వారాహంతీర్థమాశ్రిత్య పావనం నిర్మలోదకం । తస్యతీరేతపస్యంతంశుభవ్రత మ్మవైక్షత । జ్వలంతం తపసాశశ్వదూర్ధ్వ బాహుంమహౌజసం । వాయుమాత్ర కృతాహారం జటామకుటమస్తకం । అంతశ్చరాణాం వాయూనాం నిరోధాన్నిశ్చలాకృతిం । ధ్యాయంతం మనసాస్వస్య సైంహీంమూర్తి మయోనిజాం । అనుగ్రహీతుం భక్తంతం కరుణా పూర్ణలోచనం। ద్వితీయంతకర్ణయామాస ప్రహ్లాదం పార్థివేశ్వరం । తస్థౌతస్యదృశోరగ్రే శరణాగతరక్షకః । దేవదేవశ్శ్రియా సాకమారూఢగరుడోహరిః॥ కారుణ్య సారామృత పూర్ణలోచనం సశంఖచక్రం వరదంచతుర్భుజం । ప్రసన్నవక్త్రం నరసింహరూపిణం పరిస్ఫుటత్కేసర జాలభాసురం ॥ హిరణ్యవక్షస్థల వజ్రసన్నిభైర్లక్ష్మీ కఠోర స్తన సంగభంగురైః । నఖాంకురైశ్శాత్రవశోణితారుణైః ప్రకాశమానం కనకాంబరోజ్జ్వలం। సకౌస్తుభం హారలతా విభూషణం । రత్నాంగదాలం కృతబాహుమండలం । శశాంక శుభ్రం సగదంసనందకం కనత్కిరీటం కమనీయమేఖలం । నృసింహమూర్తిం గరుడాధిరూఢం దదర్శలక్ష్మీసహితం శుభవ్రతః ॥ ప్రహ్లాద వరదం దేవం ప్రసమీక్ష్య నృపాత్మజః । హర్షబాష్పం వహన్నక్ష్ణోరభ్య ధావత్ససంభ్రమః । భూయోభూయో నమస్కృత్య భక్త్యాతస్య పదాబ్జ

యోః । భక్తిహేతు తయా వాచాస్తోతుం సముపచక్రమే । న
మస్తేసర్వభూతేశ సర్వాత్మక నమోస్తుతే । నమస్తుభ్యం ప్ర
పంచానాం కారణాయ దివౌకసాం । స్తంభాత్సమ వతీర్ణా
యపరస్మై జ్యోతిషేనమః । హిరణ్యకశిపుధ్వాంత విధ్వంసన వి
వస్వతే । ప్రహ్లాద చాతకాహ్లాద జీమూతాయ నమోస్తుతే।
జ్ఞానప్రదాయ జ్ఞేయాయ జ్ఞానగమ్యస్వరూపిణే । అజ్ఞానభ్రంశ
మూలాయ జ్ఞానరూపాయతేనమః । దేవాయ దేవవంద్యా
య దేవారి మధుహారిణే । దేవలోకాధి నాథాయ దేవదేవా
యతేనమః । ఏవంబహువిధై స్తోత్రైస్తోషితో జగతాంపతిః।
ప్రహృష్ట వదనోభూత్వా వ్యాజహార శుభత్రం । ప్రీతో స్స్య
హం తవాభి స్తే భక్త్యాచైవ విశేషతః । దాస్యామిత్వే ప్రమేషా
హం వృణీష్వాభి మతంవరం । ఇత్యుక్త శ్శౌరిణారాజా హర్ష
పర్యాకులేక్షణః । నిజగాద నృసింహంతం నిబధ్న న్మస్తకాంజ
లిం । కిమన్యత్ప్రార్థనీయం మేధన్యోహం భువనత్రయె । జగ
న్మంగళరూపస్య యద్దృష్టంతే మయావపుః । అన్వేషయంతి
యందేవాయం ధ్యాయంతిచయోగినః । తమేవసాక్షాత్పశ్యా
మివాంఛితం కిమతఃపరం । ధన్యోధున్యైవ తాతో మే సత్యవ్రత
ఇతిశ్రుతః । కులస్థామే కృతార్థాశ్చ సోమవంశ ప్రసూతయః।
దాతుంసర్వమభీష్టార్థం కల్పకోటిశతాన్యపి । కామధేను సహ
స్రంచ సూయతే తవదర్శనం । అస్మాస్వను జిఘృక్షాతేయదా
ప్రాదుర భూద్ధరే । తథైవ సఫలావాంఛా వాంఛామి కిమతః
పరం । సర్వదాతా వకీంమూర్తిం ద్రష్టుమిచ్ఛతి మేమనః।
విశ్వరక్షా కృతేవాసః కల్ప్యతాంశోభనాచలే। అహోబలగిరేస్తు
ల్యో మహిమ్నాశోభనాచలః । అర్చావిగ్రహరూపేణ సాన్ని
ధ్యం తత్రకల్ప్యతాం । ఫలమన్య న్నజానీమో లోకేత్వద్దర్శ
నాధికం । అనుగ్రహార్థం లోకానాం మయిభృత్యేనుకంప
యా। కమలాసహితం త్వాంపశ్యామి దినేదినే । సంసా

రఘుమర్కతప్తానాం శీతలాంబుధరోపమైః । కటాక్షైరఖిలంలో
కం సించతాంచదినేదినే । అలసానాం తపఃకర్తుమజ్ఞానాం
చశరీరిణాం । కైవల్యకారణం దేవసకృత్సేవా నమోఽస్తుతే। య
త్సేవయా జగన్నాథే తత్ఫలం శోభనాచలే । అస్తుమే వాంఛి
తందేవ సర్వంచైవనివెదితం । శోభనాద్రితటేనిత్యం సాంని
ధ్యం కల్ప్యతాంత్వయా । ఏవముక్తోహరిస్నాత్వా త్సత్యవ్రతత
నూభువా । వాచమూచే సుధాసిక్తాం స్మయమాన ముఖాంబు
జః । ప్రహ్లాదా సిద్వితీయోమే భక్త్యాతుష్టోస్మితేధునా । శోభ
నాచల మారుహ్యాదద్యాం సర్వజనేప్సితాం । శోభనాద్రి మధి
రూఢం మాంపశ్యంతి నమంతిచ । తేహిభక్తేషు ముఖ్యామె
దేహాంతేసంశ్రయంతిమాం । ఇహలోకేపికీర్తించ దీర్ఘాయు
ర్ధనమేవవా । విద్యాంస మధిగచ్ఛంతి తేవైభాగవతోత్తమాః।
బ్రహ్మాద్యైః పూజనీయాస్తే సర్వవిద్యావిశారదాః । మామేవ
శరణంయాతాః నివసేయుర్మదంతికే । వారాహతీర్థే య
స్నాత్వానియ మాన్మాంనిశేషవతే । తస్యవాంఛిత మేకేన
మాసేనైవభవిష్యతి । దూరాదుద్దిశ్యమాం యస్తుమయిభక్తి
సమన్వితః । తస్మైదాస్యామ్యహం సద్యస్సర్వం వాభీప్సితం
ఫలం । వారాహపూర్వభాగేన శోభనాచలదక్షిణె । జంతూ
నాం వసతిస్తేతు దేహాంతెమోక్షమాప్నుయుః । మత్క్షేత్రవాసి
నాంపుంసా సుకృతంపాపమేవవా । యచ్చేష్టితం భవేత్తేతుజీవ
న్ముక్తానసంశయః । ఇతివాక్య ముదాహృత్య పద్మయాసహమాధ
వః । ఉవాస శోభనాద్రింతం సేవితంసిద్ధకిన్నరైః । నానావృక్ష
సమాకీర్ణం నానా శ్వాపదసంకులం । నానామణిగణోద్దీప్తం నా
నాశిఖరభూషితం । కిన్నరాణాంస సహస్రైశ్చ గంధర్వాణాంచ
కోటిభిః। విద్యాధరాణాం లక్షైశ్చ సర్వతఃపరిశోభితం । ప్రశస్త
పావనైస్సిద్ధైః పంకజోత్పలగంధిభిః । క్రీడితైః కోకచక్రాంగై
స్సర్వదిక్షువిరాజితం యోగాభ్యాసరతైర్నిత్యం వాయుభక్షప

శాయస్తైః । ఉగ్రైతపసితిష్ఠద్భి స్సిద్ధర్షిభిరుపాశితం । కుంజవా ప్తవ్యగంధర్వ స్త్రీపుంస సురతశ్రమం । అహరంతం మృదుస్పం దైష్మూరుత్తై ర్నిర్ఝరోక్షితైః । కృతేస్వర్ణ శిలారూపం త్రేతాయాం మణిచిత్రితం । ద్వాపరె రజితాకారం కలౌస్థూల శిలా మయం । కళ్యాణాద్రిః కృతయుగె త్రేతాయాంతు శుభాచలః। ద్వాపరె స్వప్నశైలస్తు శోభనాద్రిః కలౌయుగె । హిమవద్వం శసంభూతం దేవతాకారముత్తమం । శోభనాచల మధ్యాస్య మోదతెనరకేసరీ । శోభనాద్రౌ మహాక్షేత్రె సమంతాదేక యోజనం । వైకుంఠనగరప్రఖ్యం స్పర్శదోషోనవిద్యతె। రమయా సహితశ్శ్రీమాన్నిత్య ముక్తైర్నృకేసరీ । విహారంకురుతె నిత్యం భక్తానుగ్రహకాంక్షయా । భవాబ్ధేస్తారయం త్సర్వాన్ భవసాధ్వసభంజనః। లోకానుగ్రహణార్థాయవర్తతెశోభనాచలే॥

ఇతి శ్రీ బ్రహ్మాండ పురాణె శౌనక నారద సంవాదె నృసింహొత్తరచరిత్రె శోభనాచలమాహాత్మ్యేతృతీయోధ్యాయః॥

అథ చతుర్థోధ్యాయః.

శ్రీ శౌనక ఉవాచ॥ సాధూక్తం శోభనాద్రేస్తు మాహాత్మ్యం వాగ్విదాంవర । ధన్యావయమిదానీం వైత్వన్ముఖోక్తిసుధాశ్రవైః । తదంతికేతు వారాహం తీర్థముక్తం యదుత్తమం। తస్యాపి శ్రోతుమిచ్ఛామస్స విశేషం మహామతే ॥ శ్రీ నారదః॥ యదితస్యాను భావస్య శుశ్రూషా భవతాంహృది । వచోనురూపంతథంశె అవాఙ్మానసగోచరం । శాకల్యేనాస్య మాహాత్మ్యం వక్తుంనక్షమమతెవిధిః। అథాపి బుధ్యనుగుణం తీర్థంవక్తుముపక్రమె । లోకేషు సర్వతీర్థానాం తీర్థమెతత్ప్రశస్యతె । మాహాత్మ్యమస్యవక్తుశ్చ శ్రోతుశ్చై వాచ్యుతంపదం । కృతెతీర్థమిదం

సర్వైర్వారాహం తీర్థముచ్యతే । త్రేతాయుగే నంతసరస్సంజ్ఞ
యాపరికీర్త్యతే । లక్ష్మీతీర్థ మితిఖ్యాతం ద్వాపరేచయుగేపు
నః । కలౌతు దేవతీర్థాఖ్యాం వహతేతీర్థముత్తమం । శుభాద్రే
శ్చరమేభాగే మహోదధిరివస్థితం । ఏకయోజన మాత్రస్థాన్మునీ
తేవిషయాన్నృహాన్ ॥ శ్రీ శౌనకః ॥ కృతేవారాహ తీర్థత్వంక
థంవాస్య పురాభవత్ । తత్సర్వం కథ్యతాంవాగ్మిన్విస్తరేణ
మహామునే । అమూల్యమస్య తీర్థస్యప్రభావం కథయామ్యహం
సర్వేహ్యవహితాభూత్వా సంశ్రుణుధ్వం ద్విజోత్తమాః। ఆసీత్పు
రాహిరణ్యాక్షం పాతితక్షోణిమర్ణవే । సంహర్తుం భగవాన్
శౌరిశ్శ్రీవరాహవపుర్ధరః । బ్రహ్మణోనాసికారంధ్రాదుద్భూత
స్సూకరాత్మనా । పతితాం భువమన్వేష్టుం పాతాళంప్రావిశద్ధరిః ।
ఘోణాకుద్దాలనిర్ఘాతైః ఘర్ఘరోద్ఘోషభీషణైః । క్షోభయంత్సక
లాన్లోకాన్ శ్రీవరాహోవ్యజృంభత । తస్యప్రోథాభిఘాతేన
మహాగర్త స్తదాభవత్ । తస్మాదుదభవత్కార దేవతాస్థలరక్షణి
సాదేవతా మహాకాయం దృష్ట్వాక్రోడాకృతింహరిం । తుష్టావజ
గతామీశంవాక్యైర్వినయశాలిభిః । జానామిత్వాం మహాభా
గజగదీశం జనార్దనం । లోకానుగ్రహణార్థాయధృత వారాహ
విగ్రహం। అన్వేషయంతి యం దేవాయోంతర్బహిరవస్థితః। యం
విశ్వకారణం ప్రాహుర్యస్మిన్ లోకః ప్రలీయ్యతే । ఆద్యం
తరహితోయస్తుయంవిదుః పురుషోత్తమం । సంచరంతి జనా
యస్మిన్ ప్రాణరూపేహృదిస్థితే । సృష్టిస్థితిలయాన్ కర్తుం లో
కానాం లోకపాలకః । రజస్సత్వతమోరూపై గుణైర్యః ఖ్యాతి
మశ్నుతే। ఇతిస్తుత్వా వచోభిస్తంతస్థౌక్రోడాకృతింహరిం । వరం
వృణీష్వేతిహరావదతి స్తమబ్రవీత్ । గర్తోయం పాదఘాతే
నభవతః పరినిర్మితః । స్వనామ్నాస్తు జగత్పూతం తీర్థమేత
దిహోత్తమం । మజ్జతాం స్పృశతాంవాపి శృణ్వతాంవామ
హాత్మనాం । కల్మషాపహమస్త్వేతదంతే కైవల్యసాధనం । ఏవ

ముక్తో దయాసింధుర్వారాహ వపురాస్థితః । వ్యాజహార ప్రస
న్నాత్మా దేవతాం హేలికాంహరిః । వారాహతీర్థమేవాస్తు భ
వదభ్యర్థనాచ్ఛివం । అత్రయేస్నాంతిపశ్యంతి యే స్మరంతిస్తు
వంతిచ । తేషామిహాస్థిరైశ్వర్య మంతేమోక్షం దదామ్యహం
అస్యతీర్థస్యయేసంతి మార్గేయోజన మాత్రకే । తేషాంముక్తిం
ప్రదాస్యామి సత్యమేతదుదాహృతం । తీర్థరాజస్యకించాస్య
తటేవా సన్నిధౌచవా । యద్దానం క్రియతేధన్యైస్తదక్షయ్య
ఫలంభవేత్ । గంగాదిసర్వతీర్థానాం సాన్నిధ్యంచ మమాజ్ఞ
యా । ఆత్మపాపవిశుద్ధ్యర్థం వారాహంతీర్థమాశ్రయే । ఇత్యు
దీర్య హరిస్తస్యై దేవతాయైద్విజోత్తమాః । అంతర్ధ
హిరణ్యాక్షం నిగ్రహీతుం జగన్నిధిః । తస్మాద్వారాహ తీర్థ
త్వం సంప్రాప్తంమునిసత్తమాః । అత్రవై సర్వతీర్థానాం సాన్ని
ధ్యంనాత్రసంశయః ॥ శ్రీశౌనకః ॥ అనంతసరఇత్యుక్తంత్రైతా[illegible]
తీర్థముత్తమం । కథంవాతాదృశంనామ సంప్రాప్తంబ్రూహి
నారద ॥ శ్రీ నారదః ॥ పురాపురాణపురుషో వైకుంఠేవిహితస్థితిః ।
శ్రీ భూనీళాభిధానాభిర్వధూభిర్విహరత్సమం । కదాచిన్నీళ
యాసాకం క్రీడిత్వాదైత్యశాసనః । నివేశ్యబాహూ శేషస్య
స్కంధేలక్ష్మీ గృహంయయౌ । లక్ష్మీగృహప్రతీహార పాలికాస్స
హసోద్ధితాః । ప్రణేముస్తంసరోజాక్షం శిరోభిఃపుష్పవాసితైః ।
శనైశ్శనైశ్శ్రియోనాథ శ్శ్రీసమీపంసమావిశత్ । అలోకయ
త్తదభ్యర్ణే కింకరీంసురసుందరీం । ఆగతంపుండరీకాక్షం నావ
లోక్యస్వయంరమా । నోదతిష్ఠన్మణీ పీఠాద్ధ్యాయంతీ శీలమాత్మ
నః । తథావిధాంచతాందృష్ట్వా పరత్రవిహితాశ్రయాం । అనం
తస్తత్క్షణంచిత్తైవిస్మయం పరమంయయౌ । సాక్షణాదూర్ధ్వ
ముద్వీక్ష్య లక్ష్మీసంభ్రమసంయుతా । అభ్యధావత వైకుంఠంస
వ్రీడాస్వీయకర్మణి । తస్యాధ్యాన స్థితేరర్థంవిజ్ఞాత్వామధుసూ
దనః । వందమానాంశ్రియం దృష్ట్వామంద మంతర్జహాసహ ।

అనంతరమనంతస్తు నిపత్య పదయోః శ్రియః । అన్యథాత్వస్య నః క
స్మాదభూదితి తదాబ్రవీత్ । స్మయమాన ముఖాబ్జేన వీక్ష్య తా
న్దైత్యహారిణీ । ఉవాచ వాక్యం సా లక్ష్మీః ప్రాంజలిం పన్నగేశ్వ
రం । కృష్ణవేణ్యా మహానద్యా మార్గే యోజనమాత్రకే । శో
భనాద్రి రితిఖ్యాత శ్శోభతే భువి భూధరః । తస్మిన్ ప్రహ్లాదవర
దో దేవస్సాక్షాన్నృకేసరీ । శుభవ్రతతపః ప్రీత్యా సాన్నిధ్యం తను
తే హరిః । మర్త్యానాం భవకూపే చ పతితానాం స్వకర్మభిః
పాలనాయ స్థితశ్శౌరి రనుగృహ్ణాతి దర్శనాత్ । తమేవ మనసా ధ్యా
త్వా పారవశ్యం గతా హ్యహం । తస్మాన్నా పశ్యమాయాంతం
దేవదేవం జగన్నిధిం । ఇతి శ్రుత్వా వచో లక్ష్మ్యా శ్శేషో ధర్మభృ
తాం వరః । స్వయం చ సేవితుం శౌరిం వారాహక్షేత్రమాయయౌ ।
తపోనిష్ఠై ర్మహాభాగై ర్యోగిభిస్సముపాసితం । విజితాంత్ర
రిపుస్తోమై స్సత్యసంధై ర్జితేంద్రియైః శ్రౌతవిద్యాప్రవీణైశ్చ శ్రోత్రి
యైరుపశోభితం । చీనస్య కణాహ్వస్య పాదరేణుపవిత్రితం । వా
సార్థం సర్వదేవైశ్చ కాంక్షణీయం ప్రయత్నతః । అతిముక్తా
దనూనం తం ముక్తిక్షేత్రం ఫణీశ్వరః । దదర్శ సఫలం కుర్వ న్స
హస్రయుగళం దృశాం । వారాహక్షేత్ర ఏవాస్మిన్నాగస్థంబు
కేశ్వరః । మృగయాయాసవిశ్రుతం మతంగం చ దదర్శ హ । క్రూ
రకర్మాణమగ్రే తం యావన్నాహం తమైక్షత । తవ దేవస్య
దృష్ట్యగ్రే రజో వృష్టిర్మహత్యభూత్ । జిత్వాధికం రజోవృష్టిః
ప్రవిష్టో భీత దృక్పథః । నచచాల క్వచిద్గతుం బలవానపి పన్నగః ।
తుష్టువే భీతచిత్తేన రజసా మం దదర్శనా । ఇతికర్తవ్యమూఢేన
భోగిరాజేన మాధవః । ఆవిరాసీత్తత శ్శ్రీమా న్శంఖచక్ర
గదాధరః । స్మితసంఫుల్లవక్త్రాభి స్తస్యాగ్రే మధుసూదనః । వా
రాహక్షేత్రవాసేన మత్సమం నీచవంశజం । ఆజిఘాంసుర్య
తస్తస్మాదవస్థేయం తవాభవత్ । నీచే వాత్ర వసేద్యస్తు మత్సమో
య న సంశయః । తాదృశం హంతు మనసాం నిష్కృతిర్నైవవి

ద్యతే । నిష్కృతిర్నైవతం ద్వేష్టుః కింపునర్హంతు మిథతాం।
వారాహక్షేత్ర విహితంపాపం నాన్యత్రహీయ్యతే । తస్మాద్వా
రాహాతీర్థే స్మిన్ మజ్జనం క్రియతాంత్వయా । ఇతిబ్రువాణేవై
కుంతే ప్రణిపత్యాస్య పాదయోః ॥ ప్రాంజలిర్వచనం ప్రోచేప
న్నగానామధీశ్వరః । జ్ఞానతోఽపి మయాచిత్తే పాపకార్యం వి
చింతితం । పాపశాంత్యై త్వయాదేవ సమ్యగస్మిన్నియోజితః।
త్రేతాయుగే స్మిన్మన్నామ్నా విఖ్యాతంస్యాదిదంసరః । ఇతి
తస్యేప్సితందేవ స్తథేత్యుక్త్వాతిరోదధే । వారాహసరసిస్నానం
కృతవాన్ పన్నగేశ్వరః । అనుజ్ఞయానృసింహస్య హర్షసంపృక్త
మానసః । తస్మాత్తన్నామధేయేన తస్యానంతసరఃప్రథా । అనం
తసరసిస్నానాదనంతసదృశోభవేత్॥

ఇతి శ్రీ బ్రహ్మాండపురాణే శౌనక నారద సంవాదే నృసిం
హోత్తర చరిత్రే శోభనాచలమాహాత్మ్యే చతుర్థోఽధ్యాయః॥

అథ పంచమోఽధ్యాయః

శ్రీశౌనకః॥ కథంవాద్వాపరయుగే లక్ష్మీతీర్థమితిప్రథా।
కథయత్వంమునిశ్రేష్ఠతాం కథాంచసవిస్తరాం॥ శ్రీనారదః॥ మ
నువంశేమహానాసీన్మాంధాతేతి మహీపతిః। పాలయామాససర్వాం
చభువంసాగరమేఖలాం । విజిత్యసకలాంశ్చత్రూన్స్వర్గేసేంద్ర
సమోహమతః । శౌర్యేణ సంపదాచైవఖ్యాతిం ముఖ్యామవిందత।
సనష్టరాజ్యః కాలేన భూయోలబ్ధుం స్వకాంశ్రియం । పరాశ
రోపదిష్టేన లక్ష్మీమంత్రం జపేన్నృపః । మునివాక్యప్రబోధేన
కృతధైర్యేణచేతసా । వారాహ క్షేత్రమాసాద్య తపసేంద్రం
తతానసః । లక్ష్మీముద్దిశ్యమాంధాతా లక్ష్మీకామస్తపోధనైః।
పస్తయం పరమంచక్రే సర్వేషాంత్రిదివౌకసాం । తపసాతస్య
సంతుష్టాసా లక్ష్మీర్లోకవందితా । అనంతసరసః పద్మాదుదతిష్ఠత్స
సంభ్రమా । ఉద్ధాయ్యసరసఃపద్మా త్పద్మా పద్మాసనస్థితా । మాం
ధాతురగ్రేసాతిష్ఠ దనుగ్రహచికీర్షయా । ప్రత్యక్షాద్వీక్ష్యతాం

లక్ష్మీం భక్త్యా పరమయాన్వితః । తుష్టావ తత్ర మాంధాతా వచో
భిర్వినయాన్వితః । మాతస్త్వాం శరణం ప్రాప్తస్త్రాహి మాస్త్రి
యానుతే । మాం రక్ష కరుణోత్తుంగైరపాంగై రబ్జగంధిభిః । త్వ
త్కృపాదృష్టి నిష్ఠ్యూతైరమృతై రాప్లుతాస్సురాః । సేంద్రా
స్సంపదమృచ్ఛంతి త్వామహం శరణం భజే ॥ అనుకంప్యం బతే దృ
ష్ట్వా మహత్వం సంప్రపద్యతే । మహానప్యణుతాం యాతి యది నా
స్తి భవత్కృపా । ఇతి స్తుత్వా శ్రియం రాజా తయా చాపి ప్రసన్న
యా । ఉక్తో వరం వృణీష్వేతి వ్యాజహార కృతాంజలిః । అంబ తే
దర్శనాదేవ ఫలితం వాంఛితం ఫలం । కిమన్యత్ప్రార్థనీయం
మే పూర్ణకామోస్మ్యహం పునః । విదిత్వాస్య మనోవాంఛాం
వదతః పృథివీపతేః । తీర్థేస్మిన్ మజ్జనాదేవ త్వద్వాంఛా సా
భవిష్యతి । ఇత్యుక్త్వా సా యయౌ లక్ష్మీర్మాంధాతారం మహీ
పతిం । తస్యాస్సత్యం వచశ్శ్రుత్వా తస్మిన్నేవ జలాశయే ।
మజ్జనం కలయామాస మాంధాతా నామ పార్థివః ।
నిమజ్జన ప్రభావేన తస్మిన్సరసి పావనే । చతురంగ బ
లోపేత స్సరోగర్భాద్వినిర్యయౌ । బహూని లబ్ధ్వా విత్తాని చ
తురంగబలాన్వితః । విజిత్య సకలాంశ్ఛత్రూన్ నృపస్తద్రాజ్యమా
పః । తస్మాదేవాభవత్తస్య లక్ష్మీతీర్థమితి ప్రథా । తన్నామధే
యం సర్వైశ్చ ద్వాపరే పరికీర్త్యతే । తస్మిన్ప్రసన్నసలిలే తీర్థ
రాజే నిమజ్జనాత్ । రాజ్యాధిపత్యమాప్నోతి దరిద్రోపి న సంశయః ।
లక్ష్మీప్రసాదా న్మర్త్యం స్యాద్యోని మజ్జేదిహాంభసి । నష్టరాజ్యోపి
భూయస్స్యా ద్రాజ్యలక్ష్మీధురంధరః ॥ శ్రీ శౌనకః ॥ కలౌ కథమ
భూన్నామదేవ ఘాతమితి స్ఫుటం । తస్మిన్నర్థే మహామిచ్ఛామి
కథాం చ శ్రోతుముత్తమాం ॥ శ్రీ నారదః ॥ సాన్నిధ్యాత్సర్వతీర్థా
నాం పావనేస్మిన్ జలాశయే । స్నానప్రభావతో ధన్యాస్సచ్ఛే
పదమియాసిషుః । ఆరోహతః పథం మర్త్యాః తద్విష్ణోః
పరమం పదం । అత్ర స్నానాత్కదాచిద్వై దదర్శం ద్ర

స్సురైస్సహ । తాన్దృష్ట్వా చశచీభర్తావిష్ణు సాలోక్య మాశ్రి
తాః । అగ్రేస్థితంగురుం వీక్ష్యకేవామీతి వచోవదత్ । తేషాం
కైవల్యహేతుం చవిస్తరేణ వదస్వమాం । శ్రుణుత్వంసావధా
నేన మనసేత్యవదద్గురుః । అస్తికృష్ణాతటస్యాస్య మార్గేయోజ
నమాత్రకే । వారాహక్షేత్రమిత్యే తత్పుణ్యక్షేత్రం మహీతలే ।
తత్రాభూత్పాదఘాతేన వారాహవపుషోహరేః । సరః కల్మషవి
ధ్వంసి పావనానాంచ పావనం । పుణ్యతీర్థస్య తస్యాస్తి నామ
భేదోయుగేయుగే । కృతే వారాహతీర్థం తుతతోనంత సరో
భవత్ । త్రేతాయాంద్వాపరే లక్ష్మీతీర్థమాసీ దిదంసరః । క
లౌచవిశ్వమూర్త్యాఖ్యోనామభేదో భవిష్యతి । అత్రస్నాన కృతాం
వాపిస్పృశతాం వాపిపశ్యతాం । ముక్తిరస్తీతిదేవేన ఘోషితం
చక్రపాణినా । అత్రస్నానాదిభిః పుణ్యైర్నిర్ధూత కలుషానరాః ।
ఏతేపరంపదం విష్ణోరారోహంతిశచీపతే । ఇతిశ్రుత్వాగురో
ర్వాక్యం తీర్థస్నానప్రభావతః । ఏతేభ్యస్స్వ పదాక్రాంతిశం
కయాసభయోభవత్ । మర్త్యానాం ముక్తిహేతుంతంబ్రహ్మేం
ద్రపదదాయకం । ఖిలీకర్తుం మహాతీర్థం సహదైవైర్వృషం
యయౌ । వాసవోవజ్రఘాతేన శకలీకృత్యభూధరాన్ । తద్భ
వైస్థూలపాషాణై మృత్తికానాంచ ముచ్చయైః । ఖిలీచకార
తత్తీర్థం సహస్రైర్మ్యమరుద్గణైః । తత్క్షణాదేవతచ్ఛక్రం రురు
ధుర్విష్ణుకింకరాః । సునందప్రముఖైస్సర్వైర్బ్రహ్మాహరేః పారిపా
ర్శ్వగైః । నిరుద్ధోనాశకద్గంతుం స్వర్గలోకం పురందరః । మృ
త్తికాశ్చైవ పాషాణా తీర్థరాజేనిపాతితాః । పునరుద్ధార
యామాసుర్వజ్రిణాహారికింకరాః । దేవైస్సేంద్రైస్సమస్తైశ్చ
ఘాతంపునరిహాభవత్ । తస్మాత్కలౌహితత్తీర్థం దేవఘాతంప్ర
చక్ష తే । అత్రతీర్థేనిమజ్జంతి యేజనాభూతకల్మషాః । తత్ప
దంపరమం యాంతి దేవదేవస్యశార్ఙ్గిణః । శోభనాద్ర్యుత్తరే
భాగే పూర్వదక్షిణపశ్చిమే । పావనం నిర్మలంతీర్థం సమం

తాదర్ధయోజనం । వజ్రిణాపిఖిలీ భూతం వారాహం తీర్థ ముత్తమం । పునరుద్ధారయన్మర్త్యో జీవన్ముక్తోనసంశయః॥.

ఇతి శ్రీ బ్రహ్మాండ పురాణే శౌనక నారద సంవాదే నృసింహక్షేత్రచరిత్రే శోభనాచల మాహాత్మ్యే పఞ్చమోధ్యాయః॥

అథ షష్ఠోధ్యాయః.

శ్రీ శౌనకః॥ వారాహతీర్థమాహాత్మ్యం విచిత్రం శ్రావితంత్వయా । దర్శనాత్సఫలాదృష్టి శ్రుతిస్తువచనశ్రవాత్ । వారాహక్షేత్ర మాహాత్మ్యం శ్రోతుమిచ్ఛామినారద । తత్సర్వంకథయాస్మాకం దయయాస్మాసు సువ్రత । ఏతావద్విదితంపూర్వం జగన్నాథ స్థలోపమం । క్షేత్రమెతత్సవిస్తారంశుశ్రూషే క్షేత్రవైభవం । శ్రీ నారదః। వాచామగోచరోత్యాయం వారాహక్షేత్రముత్తమం । స్తోతుంనప్రభవే ద్వ్యద్వాన్న శేషో నచగీష్పతిః । అథాపికృపయాతస్య శోభనాద్రి స్థలేశితుః । విదితంబుద్ధ్యనుగుణం వక్తుమిచ్ఛామి శౌనక । భృగుఃకదా చిత్కృష్ణస్య మూర్తిం సేవితుముత్సుకః । జగన్నాథస్థలంప్రాప్య జగన్నాథందర్శహ । ప్రణమ్య శ్రీ జగన్నాథం భక్త్యాపరమయాన్వితః। తుష్టావవేదసారార్థ గర్భితైర్వచనైర్భృగుః । యంమాంగ్యంతి వేదాంతాయంబ్రహ్మ పరమంవిదుః । సఏవ భగవాన్దేవోదృష్ట్వాయం దృశ్యతేమయా । ఇత్థంస్తుత్వా జగన్నాథం స్తోత్రాంతేకౌతుకాద్భృగుః । పప్రచ్ఛజగతామీశం జ్ఞాతవ్యంకించిదాత్మనా । క్షేత్రేషుకేషుహేదేవ సాన్నిధ్యం తవకథ్యతాం। ముక్తిప్రదం వరక్షేత్రం తత్రాపిపురుషోత్తమ । ఇతివాచంభృ

గోశ్రుత్వా స్తూయమాన ముఖోహరిః । ఆచచక్షే భృగుంవీక్ష్య
వాచంమోచాఫలోపమాం॥ శ్రీజగన్నాథః॥ కృష్ణవేణ్యామహా
నద్యానాతిదూరే శుభాచలః । అస్తితేనాశ్రితంక్షేత్రం వా
రాహం క్షేత్రముచ్యతే । పూర్వం ప్రహ్లాదరక్షార్థం నరసింహ
వపుర్ధరః । శుభవ్రత తపఃప్రీత్యా శోభనాద్రిం గతోస్మ్యహం।
వసతాం త్యజతాం వాపి దేహం తత్రమహాస్థలే । మయాశుభ
వ్రతప్రీత్యై ముక్తిదానం ప్రతిశ్రుతం । బ్రహ్మహాభ్రూణహావా
పిసురాపో గురుతల్పగః। వారాహక్షేత్ర వాసేన జీవన్ముక్తోనసంశ
యః । పాపంజ్ఞాన కృతాంపుంసాం నక్వాపిపరినశ్యతి । జ్ఞానా
జ్ఞానకృతంనశ్యేద్వారాహక్షేత్రవాసినాం । వారాహక్షేత్రవాసి
భ్యస్సువర్ణంచాన్నమేవవా । యోదద్యాత్సుకృతీసాయమేక
స్తద్వాక్ఫలంలభేత్ । అన్నదానేనసాయుజ్యం స్వర్ణదానాత్స
రూపతాం । తస్మిన్ క్షేత్రే భవేత్పుంసాం సత్యమేతన్మహామతే।
మహాపాతకయుక్తోపి శోభనాద్రి నిరీక్షణాత్ ॥ ముచ్యతేసర్వ
పాపేభ్యోదేహాంతే మత్పదంవ్రజేత్ । శోభనాద్రి ప్రదేశస్య
సమంతాదేకయోజనం ముక్తిప్రదమిదంక్షేత్రం నయాంతియ
మకింకరాః । వారాహక్షేత్ర భాగస్యమధ్యంతు క్రోశమాత్రకం।
శ్రీనివాసక్షేత్రసంజ్ఞం సర్వానేవ చతుర్భుజాన్ । జానీహిమమ
రూపాణి స్థావరాన్ జంగమానపి । శంఖచక్ర ధరాన్సర్వే మా
నవాశ్చమృగాదయః । క్రీడన్నిత్యంమహాక్షేత్రం ప్రత్యక్షంపరమం
పదం । వారాహక్షేత్రవాసీచ మత్సమస్సుకృతీజనః । నచాహ
మపికైవల్యం దాతుంశక్తోమహామునే । శోభనాద్రి సమంస్థానం
బ్రహ్మాండేనాస్తికించన । వారాహక్షేత్ర మధ్యేతు నరసింహాత్మ
నోమమ । నివేదితం పరస్పర్యం మన్నాద్యం వస్తుపావనం । స్వ
క్షేత్రేవాపరక్షేత్రే నీచసంస్పృష్టమప్యత । యోగ్యంభోగ్యంప్ర
తిగ్రాహ్యం మత్ప్రసాదం సుపావనం । తథాపిమత్పురోన్య
స్తంవస్తు నీచాలయార్పితం । పావనంవిద్ధిభాక్తవ్యం సభ్యైశ్చపి

నివేదితం । చండాలసదనస్థం వా మత్ప్రసాదం జహాతియః। స వై చండాలబీజాత్తు సంభూతో నాత్రసంశయః। ఇతి వాక్యం జగన్నాథే కథయత్యావరాద్భృగుః। వ్యాజహార శుభంవాక్య మవ్యా త్కృష్టమానసః। క్షేత్రాణామపి సర్వేషాం వారాహక్షేత్రముత్తమం। జానామీదం జగన్నాథ త్వయాచ యదభిష్టుతం। అనుజానీహిమాంగంతుం కామయే శోభనాచలం। ద్రక్ష్యామి తావకంరూపం తస్మిన్నృహరి విగ్రహే। ఇత్యుక్త్వాదేవ దేవేనాప్యనుజ్ఞాతో భృగుమునిః। ప్రసన్న పావనం రమ్యంవారాహక్షేత్రమాయయౌ। సిద్ధర్షినికరా కీర్ణంసేవితం పుణ్యపూరుషైః। సంరక్షితం సమంతాచ్చ నృహరేః పారిపార్శ్వకైః। అలోకయన్మహాక్షేత్రం వారాహంకౌతుకాద్భృగుః। తత్రత్యసీమాసంధిస్థాన్ హరిభృత్యాన్ దదర్శహ। తేషామభ్యర్ణదేశస్థాన్ విషణ్ణాన్ యమకింకరాన్। స్వహస్తపాశైస్తాన్బద్ధాన్ దృష్ట్వా విస్మయమానసః। భృగుః ప్రాంజలి రవ్యగ్రః ప్రానమద్విష్ణుకింకరాన్। తానువాచ స్వయంవాక్యం భృగుర్నామతపోనిధిః। కిమర్థమత్రతిష్ఠంతి నిష్పందాః పాశబంధనాత్। ఏతేయమభటాః క్రూరా స్తత్సర్వం వక్తుమర్హథ॥ ఇతివాక్యం భృగోశ్శృత్వా ప్రస్తుతా విష్ణుకింకరాః। బంధనే కారణంతేషాంసవిస్తారంబభాషిరే॥

ఇతి శ్రీ బ్రహ్మాండపురాణే శౌనక నారద సంవాదే నృసింహోత్తర చరిత్రే శోభనాచలమాహాత్మ్యే షష్ఠోధ్యాయః॥

అథ సప్తమోధ్యాయః.

విదిశాపురమిత్యస్తి మాళవేషుపురోత్తమం । ఆసీత్తత్రద్వి
జఃకశ్చిత్సుశర్మేతి తపోనిధిః । విలాసినీతితస్యాసీద్రూపధన్యా
కుటుంబినీ । తయాసహ సుఖంలేభే కాంశ్చిత్కాలాన్ ద్విజో
త్తమః । కదాచిత్పుణ్యతీర్థానాం సేవనాయ ద్విజోత్తమః । ని
ర్జగామసపత్నీక స్తీర్థయాత్రావ్రతంవహన్ । మార్గేణత
యాసమంగంతుం నివృత్తవిషయస్థితిః । తీర్థయాత్రావ్రతం
సమ్యక్కర్తుమైచ్ఛత భూసురః । కామార్తారాత్రిసమయె
భర్తారం నియమాన్వితం । స్వపంతమాలింగ్యబలాత్ రమ
యామాస సంభ్రమాత్ । ప్రబుద్ధస్సహ సాభార్యాం నియమ
భ్రంశకారిణీం । విససర్జదురాచారాం తీర్థయాత్రాపరా
యణః । విసర్జితా ద్విజేంద్రేణ గర్భభారంచబిభ్రతీ । వసు
ధానగరీ మాపపాంసు లాభవృత్తిస్తథా । స్వేచ్ఛయా సంచ
రంతీ నాత్యక్తలజ్జావిటైస్సుఖం । అత్యంతసురతా వేగాద్భ్రష్ట
గర్భాబభూవసా । తస్యాగర్భాత్సుతః । కశ్చిత్కన్యాచ సమజా
యత । సుతశ్చసువ్రతోనామ కన్యాచాసీత్సకన్యకా । అపత్య
ద్వంద్వముత్సృజ్య యథేచ్ఛంకామవిహ్వలా । సర్వదారమయా
మాస నగరస్థాన్విలాసినః । పాంసులాభిస్సమంసఖ్యం కృత్వా
విటజనాన్వితా । నిత్యంరతిసుఖోద్భ్రాంతా త్యక్తరక్షాశిశుద్వ
యె । కాలేనమహతాతౌచ నగరస్థావివర్ధితౌ । నవయవ్వన
సౌభాగ్యా కామార్తౌచ బభూవతుః । భగిన్యా సహసంసర్గం
కృతవాన్ సురతోత్సుకః । గణికాభ్యో ధనందాతు మశక్తఃకిలని
ర్ధనః । మాతాసుత మహోరాత్రం సురతార్థంహితైషి
ణం । తత్రదృష్ట్వా స్తనాపూహె స్తన్యపూరసమాప్లుతౌ । తస్మా
దిమంస్వపుత్రంతం జానంత్యపి విలాసినీ । అజ్ఞానం... కాము

తరం రమయామాసనందనం । సురాపానేన మత్తాసాభూద్వి
భ్రంశం వితన్వతీ । తనయేన సమంక్రీడాం శునీవవితతానసా ।
మాత్రాసమం భగిన్యాచ సువ్రతః పాపమూఢధీః । యథేచ్ఛం
విహారన్స్వార్థో మహాపాతక సంచయః । అత్యుత్కటైర్నిజైః పా
పైస్సాయంభర్త్యే ద్వినాకృతః । స్వస్రామాత్రా సమందిక్షు
బభ్రామక్షుధితశ్చసః । క్షుధార్తాః పాపసంతప్తాశ్చండాల గృ
హవాటిషు । శ్వానమాంసం తథాధిష్టం భుక్త్వాచోదరపూర
ణం । శోభనాద్రి సమీపస్థేగ్రామేపాపీయసాంవరః । క్షుత్తృష్ణా
సంకులస్తత్ర స్థామాతృస్వసృ సమన్వితః । తత్కృతస్తు మహాపాప
వర్గాన్ నిర్ఘాతమూర్తిభృత్ । నిష్పపాత పురస్తేషాం నిస్సం
జ్ఞాస్తే తథాభవన్ । నిస్సంజ్ఞాన్వ్యాభిపతి తాన్దృష్ట్వా వన్యసృ
గాదనః । వేగాత్కంఠగతప్రాణా నాచకమ్పన్నసూహాలీ । ఆకృ
ష్టాస్తేనదంష్ట్రాభిః పాపిష్ఠాభీమకర్మణా ॥ వారాహక్షేత్రపతి
తాముముచుః ప్రాణమారుతాన్ । మహాపాతక సంయుక్తాన్
చర్విత్తుంవ్యాఘ్రసత్తమః । అరుచింప్రాప్య తాన్వ్యాఘ్రో ము
మోచపురుషాధమాన్ । అథతాన్పాపచారిత్రాన్ గ్రహీతుం
సముపాగమన్ । పాశపట్టసహస్తా వైరభసాద్యమకింకరాః । భిం
ధిభింధిబబంధీతి పురుషాఘోషనిస్వనాః । ఊచుఃపరస్పరం హ్యాష్టా
స్సంప్రాప్తాశ్చ గదాధరాః । తత్రస్యుఃపాపకర్మాణో దృష్ట్వైవ
తాన్యమకింకరాన్ । విష్వక్సేనేన తత్కాలే క్షేత్ర పాలేనచా
లితాః । యమదూతా నిమాన్పాశైర్బంధస్వ కరాహృతైః ।
తస్మాత్తేత్రా ద్బహిర్బద్ధాః పాశైస్సంది తుమక్షమాః । తిష్ఠం
త్యేభిబహూన్కాలాన్మోచనం నైనజాయతే । భృగోశ్చహరిభృ
త్యానాం మిథోవాక్య ముపస్థితం । ఆజగామవినీతాత్మా సము
పత్నీగదాధరః । అభివాద్య భృగోఃపాదౌ ప్రణమ్యహరికింక
రాన్ । భృగోరభిముఖః స్థిత్వావాచమేతామువాచహ । భ
వదాగమనం క్షేత్రేత్రేపతీక్ష్య స్థిన్ స్థితోస్మ్యహం । దిష్ట్యాత్వాం

దృష్టవానస్మి సాహం భృగు మహామునే । అజ్ఞాత్వా క్షేత్ర
మాహాత్మ్య మజ్ఞానకలుషాదయాః । అత్రదేహాత్య జాన్మర్త్యా
నాజగ్ముర్యమకింకరాః । ముక్తిప్రదేస్మిన్ క్షేత్రేతు చరణాంద్వ
సాహసాత్ । క్షేత్రపాలైర్దృఢం బద్ధా స్తిష్ఠంత్యేతేచమద్భటాః ॥
ఈదృశాన్మద్భటాన్సాధో న్మునస్త్రాచ యితుంక్షమః । త్వాంపి
నానే తరంజానే రక్షితా ననుకంపయా । పతిత్వాస్వయమ
స్యాంఘ్రి పాతయిత్వాచ తాన్భృగోః । దయాభవేన్యథాపా
దా తథాశంసత్వసాం త్వయత్ । తస్యవాచం తథేత్యుక్త్వా
క్షేత్రపాలాన నుద్ధతాన్ । నివర్త్యచ మహాతేజా శ్శోభనాద్రిం
సమాశ్రితః । నిగతాధ్వశ్రమోభూత్వా తత్రత్యైర్నిర్ఝరాంబు
భిః । ఆరురోహస వైకుంఠం శోభనాద్రి వపుర్ధరం । హరిసా
న్నిధ్యతః కాంక్షిత్వాయ సిద్ధిముపాశ్రితాన్ । జ్వలత్తపసా
తస్మిన్దదర్శ భృగుతాపసః । విచిత్రై శ్శిఖరైర్యుక్తం సేవితం
సిద్ధకిన్నరైః । గీతవాదిత్ర ముఖర మప్సరోభిరలం కృతం । భా
స్వరేణాభ్యుదీర్ణేన రామేణాప్రతిమౌజసా । ద్విగుణాం శుభ
రైర్జుష్టం పక్షరాగమయైః స్థలైః । నానాముని గణాకీర్ణం
నానావృక్షోపశోభితం । నానాసుర సమాక్రాంతం నానారత్నత
టాన్వితం । క్వచిద్గంధర్వవర్గైశ్చ కుత్రచిద్వాయు ప్లవేనచ । క్వా
బ్రహ్మముఖైర్వ్యాప్త సేవితం సురసత్తమైః । అనంతవిష్వక్సే
నాద్యైన్మహారేః పారిపార్శ్వగైః । గరుత్మతా సునందేన మూ
ర్తైః పంచభిరాయుధైః । కాలమేకం విన్రైవాన్య దిక్పాలై
రుపశోభితం । శోభనాద్రిం సమారుహ్య శోభనాకారభాస్వరం ।
తుష్టావ పద్మయాయుక్తం నరకంఠీరవం హరిం ॥ నమస్తేదేవదేవా
యనిమిషాలాయ మహాత్మనే । హేతూనాం హేతవేలోకేస్రష్టు
స్సృష్టేనమోస్తుతే ॥ నమోనమ స్సర్వజగద్దయాయ నమో
స్తుతే సర్వగుణార్ణవాయ । నమోనమస్తే నరసింహమూర్తే
నమోస్తుతుభ్యం భవభంజనాయ ॥ వ్యాపతత్తేర్భుడిక్సూ

త్రీరకృత్రిమోపిత్వాంస్తౌతు ముత్సుకతయా సముపేత్యభూయః। కో వేదవేద వచసామ వశంవదంతేచిత్రం చరిత్ర మఖిలం నర సింహమూర్తే॥ ఇతి స్తుత్వా నృసింహంతం శోభనాద్రి నివాసినం। ప్రాంజలిః ప్రణతో భూత్వా స్థిత స్తద్గతమానసః। ఉవాచ దేవదేవేశః ప్రీతిపూర్వం తదాభృగుం॥ స్వాగతంతే భృగో కచ్చిత్సుఖ మత్ర వసాధునా। కచ్చిల్లోకాస్త్వయందృష్టాస్సర్వ తాపనివారకాః। ఇతివ్యాహరమాణంతంప్రహ్లాద వరదంహరిం। వ్యాజహార స్వయంభూయో భృగుర్నామతపోనిధిః। త్వయి జాగ్రతిసర్వేషాం రక్షణాయ జగన్నిధే। అశుభంనైవలోకా నాం కింపునస్త్వదుపాసినాం॥ తవరూపం జగన్నాథక్షేత్రేహం పురుషోత్తమే। దృష్టవాన స్మితద్వాచా త్వాంద్రష్టుంచాగతో త్స్య[redacted]। సఫలాదృష్టిరద్యాపి జన్మచత్వద్విలోకనాత్। ధ న్యోహమద్యయద్దృష్టం ప్రహ్లాద వరదంవపుః। అస్తి విజ్ఞాపనీ యం మేకించిదేవావకధ్యతాం। యద్యస్తి కరుణాచిత్తే సర్వం విజ్ఞాపయా మ్యహం। ఇత్యుక్తవంతం దేవేశః ప్రత్యు వాచ శుభాంగిరం। తత్కార్యం శంసమేసోహం కరిష్యామి నసంశయః। ఇత్యాదర వతాయోగీ చోదితో వాక్యమబ్రవీత్ వారాహక్షేత్ర సీమాయాంబహిః పాశనియంత్రితాః। కృతాం తదూతాస్తిష్ఠంతి తాన్మోచయ హరేపునః। క్షమ్యతాంనిష్ఠురై రేతైర్యో౽పరాధం ప్రకల్పితాః। లక్ష్యంకిమేతత్క్షుద్రాస్తే సర్వ లోకమయాత్మక। ఇత్యుక్తో భృగుణా శౌరిహా౽స గర్భము ఖో౽బ్రవీత్। కథంపాపీయసాం కార్యేబద్ధః పరికరస్త్వయా। జా నంతోపి మమక్షేత్ర మిదంముక్తి ప్రదాయకం। అత్రదేహాత్య జాన్నత్యా౽సే తేహతుం౽ముపాగతాః। పాపీవాసు కృతీవాస్తు యోమ్నిక దేహం పరిత్యజేత్। సవైమమపదంయాతి సోయం మత్సదృశో భవేత్। శంఖచక్ర ధరాస్సర్వే మానవాశ్చమృగా దయః। క్రీడంతినిత్యంమత్క్షేత్రే నిత్యముక్తానసంశయః। ఇతితై

లోక్యవిదితం ననుమే స్త్రిప్రతిశ్రుతం । తథాపిమామకక్షేత్రమాగతారభసాదమీ । తస్మాత్తత్కింకరానేతాన్పాశ బద్ధాన్దురాత్మనః । పునర్మోచయితుందుష్టాన్నయుక్తం హిత్వయేరితం। ఇతిశౌరేర్వచశ్శ్రుత్వా ప్రత్యువాచ భృగుర్మునిః । కుశలం స్వాగతంపక్షం స్వయంస్థాప యితుంపునః । తత్తథాపి మయి ప్రీత్యా ప్రతిజ్ఞాం కర్తుమర్హసి । ఇత్యుక్తో భృగుణా శౌరిర్మోచయామాస వేగితః। అంగవైకల్య దుర్దర్శాన్కృత్వాధయమకింకరాన్ ।మోచయిత్వాచ తానేవంతోష యిత్వాయమంభృగుః । హరిణా చాప్యనుజ్ఞాతో నాకలోకంపునర్యయౌ । తస్మాదిదం హి సర్వేషాం క్షేత్రాణాముత్తమోత్తమం । విదాంకుర్వంత్విదంక్షేత్రం జగన్నాథస్థలోపమం ॥

ఇతి శ్రీ బ్రహ్మాండపురాణే శౌనకనారద సంవాదేనృసింహోత్తరచరిత్రే శోభనాచల మాహాత్మ్యే సప్తమోధ్యాయః॥

---:o:---

అథ అష్టమోధ్యాయః.

శ్రీ శౌనకః॥ శ్రుతాస్సర్వాశ్చ్య సరితోలోకేపాపనివర్తకాః। విచిత్రంకృష్ణవేణ్యాస్తు వైభవం హిమయాశ్శ్రుతం । అత్రస్నానకృతాంవాపి స్పృశతాం స్మరతామపి । శరీరిణాంచసర్వేషాం పాపంపుణ్యాయతేకథం॥ శ్రీ నారదః॥ శ్రుణుశౌనక సద్బుద్ధే తస్యతీర్థస్య వైభవం । నాహంశక్తో విస్తరేణవక్తుం వర్షశతైరపి । సంక్షేపాత్కథయిష్యామిశ్రోతుమర్హసిశౌనక । పురాకదాచిద్దేవస్య పద్మయోనేః ప్రజాపతేః । సభామాసేదుప స్తస్యసర్వానద్య స్సమాహితాః । భాగీరథీచ యమునా నర్మ

దాసరయూరపి । సరస్వతీచ శోణాచ కృష్ణా గోదావరీతథా।
కావేరీచ మహాభాగా నిమ్నగామలయోద్భవాః । సర్వాస్సమా
గతాస్తు పూజయామాస పద్మభూః । కృష్ణవేణీంవినావైకాం
పావనత్వా దిభిర్గుణైః । సర్వాసు తుష్టచిత్తాసు నదీషుశ్లా
ఘనాద్విధేః । శోకసంతప్త హృదయామ్లాన వక్త్రసరోరుహా
జగామభూతలం భూయోనిందం త్యాత్మాన మాత్మనా । చిం
తయామాససుచిర మేకాంతం కృష్ణవేణికా । కేనోపాయేనస
ర్వా సాముత్తమా సరితామహం । భవేయంపావనత్వా దిగు
ణైరితరదుర్లభైః । అతిచింతాకులా కృష్ణవేణీ నియతిగామి
నీ । యదృఛయా సముద్భూతం శుశ్రావ మధురస్వనం।
మావిచార పరాభూస్త్వం మాచశోక పరాయణా । ఇతఉత్తర
తో[illegible]యోజనే సుమనోహరే । వారాహతీర్థ మిత్యుక్తం
దుర్లభందేవదానవైః । తాలహింతాలపున్నాగ తమాల వకు
ళాకులం । దర్శనాత్స్పర్శనాచ్చైవ స్మరణాత్సన్నిధౌరపి । సర్వ
పాపప్రశమనంసర్వకామఫలప్రదం । సర్వతోపాపహరణం సర్వా
పద్వినివర్తకం । అస్మతీరేతపస్తప్త్వాచిరకాలమతంద్రితా। కాం
క్షితం ఫలమాప్స్యసి నాత్రకార్యా విచారణా । ఆసాద్య శోభ
నగిరి మవలోక్య హరింతథా । ఆరాధ్యవివిధైః పుష్పైః కరవిం
దాదిభిస్శుభైః । అచిరేణైవకాలేన ప్రాప్స్యసి నిజకాంక్షితం।
ఉత్తమానాం నదీనాంత్వంముత్తమా విజయిష్యసి । విశ్వాసం
కురుమద్వాక్యం యాహియాహి తరంగిణీ । ఇత్యాకాశవచ
శ్శ్రుత్వాప్రహృష్టాతటినీవరా । తత్రగత్వాంసముద్ధాయయయా
శోభనభూధరం । తత్రదృష్ట్వా జగన్నాథం ప్రహ్లాద వరదంప్ర
భుం । నరకేసరిణందేవం రమమాణం క్షమానిధిం । ప్రదక్షిణీ
కృత్యపునః ప్రహృష్టం సంప్రపూజ్యసా । షోడశైరుపచారైశ్చ
యథావిధిరనుక్రమాత్ । తుష్టావ వాగ్భిరిష్టాభిః ప్రహృష్టాస
రితాంవరా । దేవదేవ జగన్నాథ పురాణ పురుషోత్తమ । పా

హిమాంప్రణతాంనిత్యం ప్రణతార్తిహరప్రభో । శంఖచక్ర
గదాపాణే; చారుపీతాంబరాచ్యుత । కరుణారూఢ సర్వలోక
లయామితవానతీః । దైవతం దేవతానాంచ మంగళానాంచ
మంగళం । త్వంయజ్ఞస్త్వం వషట్కారస్త్వమే కోసిపరాపరః।
దేవదేవ స్త్వమేవాదౌజగత్సృజసి సర్వదా । త్వంపాలకోసిదేవా
నాంనాథత్వయివిలియ్యతే । త్వంసర్వేషాంచ శబ్దానాం వాచ్య
భూతస్సనాతనః । భవాన్యం త్రాణియంత్రీచ భ్రామయత్యఖి
లంజగత్ । త్వయావినోదితే లోకేమిథః కలహకౌతుకీ । త్వా
ముద్దిశ్యచిదానందం చింతయంతీహ యోగినః । విశ్వమాయా
నివృత్తాస్త్వామ విశంతిమహాధియః । త్వన్మాయా మోహిత
స్సర్వేభ్రమంతి తత్తతోధియః । ప్రసీదకమలాకాంత యోగా
నందనృకేసరిన్ । అచ్యుతానంద గోవింద ప్రసీద పాహినృహరే ప్ర
సిలతోయ దమధ్యస్థాద్విద్యుల్లేఖేవ భాస్వరా । నీవారశూక
వత్తన్వీ పీతాభా తేమహాత్మనః ॥ ఇతిసంస్తుత్య సంస్తుత్య ప్ర
ణమ్యచ పునఃపునః ॥ హర్షగద్గదయావాచ పునస్తుష్టావకేశ
వం ॥ తతఃకథంచిన్నివృత్య తస్మాత్ప్రసాద తల్లజాత్ । తీ
రేవారాహతీర్థస్య కుంజంకృత్వా మనోరమం । త్రిసంధ్యాంత
స్యసలిలం గాహమానాస మంత్రకం । ధ్యాయంతీ హృదయాం
భోజే నృహరిం ప్రణతార్తిహం । శోభనాచల కుంజేషు క్రీడా
రసపరాయణం । ఆవర్తయంతీ సతతం నృసింహానుష్టుభం మ
నుం । ఉపాసకతిచిత్కాలం తస్యతీరే సమాహితా । అల్పేనై
వాథకాలేన తుష్టోనరహరేర్వపుః । ప్రాదురాసీ దమేయాత్మా
తస్యైదాతుం వరంహితం । క్రీడంతు ప్రణిపత్యా శుప్రణతా
ర్తిహారంహరిం । స్తుతిభి శ్రుతిగర్భాభి ర్ముహుర్ముహురతో
షయత్ ॥ అథావసానే స్తోత్రస్య ప్రసన్నః కమలానిధిః । అవ
దత్తాంత్వయన్నేవ క్షేమనఘాం కృష్ణవేణికాం । వరంవరయభ
ద్రంతే యత్తేమనసి వర్తతే । అమోఘోహి నృసింహస్య ప్ర

సాదః పరమాంగనే । ఇత్యాకర్ణ్యవచస్తస్య శ్రీనృసింహస్యశోభ
నం । సంతుష్టా కృష్ణవేణీసా కాంత్యేతం స్వన్యజగ్గిరా । అవ
మానమహంప్రాప్తా త్వద్దయోనే స్వభాంతరే । సమక్షం సర్వ
సరితాంక్షం తుమేతత్తునోత్సహే । తదుదీరితమాకర్ణ్య భగ
వాన్భూత భావనః । దుర్లభం సర్వసరితాం పరమేతన్మదా
దదౌ । పాపానిహినివర్తంతే నదీష్వన్యాసు మజ్జతాం । త్వ
జ్జలేగాహ మానానాంకిల్బిషం పుణ్యతాంవ్రజేత్ । సత్యంసత్యం
పునస్సత్యం నాత్రకార్యా విచారణా । త్వదంభస్స్నాయినాం
పుంసాం దురితాని మహాంత్యపి । సద్యః పుణ్యత్వమాయాంతి చి
రకాలార్జితాన్యపి । తరంగిణీనాం సర్వాసాం మత్ప్రసాదేన
భామిని॥ ఉత్తమోత్తమతాంత్వం హిత్వద్య ప్రభృతియాస్యసి।
ఇతిప్రసన్నే దేవేశ శోభనాచలనాయకః । నద్యైదత్తైవరేసర్వే
జహృషుః పరమర్షయః । పుష్పవృష్టిశ్చ మహతీ ఉపాతసుర
వర్తినః । జగుః కిన్నర గంధర్వా ననృతు శ్చాప్సరోగణాః।
ననందుభయోనే దుస్తుష్టువుస్సనకాదయః ॥ ఇతిశోభనశై
ల్యా పరమనుత్తమం । కృష్ణాయై కృష్ణతుష్టాయైతత్ప్రసాదం
కృత ః యథాస్థానం జగామాశుసా నదీపరితాంవరా।
ణ్ణకామా ప్రసాదేన శోభనాచల వాసినః । వారాహంతీ
ర్థమాసాద్య స్నాత్వాసా విమలోదకే । ప్రశస్య బహుధాత
స్యవైభవం భువిదుర్లభం ॥ సంతుష్టాసాయయౌ కృష్ణాహరే
ర్వచనగౌరవాత్ । ఇతితేకథితంసర్వం శౌనక బ్రహ్మవిత్తమ।
రహస్యంచ రహస్యానాం తీర్థానాం తీర్థముత్తమం । సర్వ
తీర్థేకృతం పాపం గంగాతీరే వినశ్యతి । గంగాతీరే కృతంపా
పంతత్రతీర్థే వినశ్యతి । ఏకవార మపిస్నాత్వా తీర్థే వారాహ
సంజ్ఞితే । సహస్రవర్షం గంగాయాం స్నానస్యఫలమశ్నుతే॥
వారాహతీర్థముద్దిశ్యస్నాతుం యఃకురుతేమనః । సర్వతీర్థస్య
స్నానస్యఫలం ప్రాప్నోత్యసంశయః॥

ఇతి శ్రీ బ్రహ్మాండ పురాణే శౌనకనారద సంవాదే నృసింహక్షేత్రచరిత్రే శోభనాచల మాహాత్మ్యే అష్టమోధ్యాయః

అథ నవమోధ్యాయః.

శ్రీ శౌనకః॥ చరితార్థా వయంసర్వే జన్మసాఫల్యమద్యనః । యస్మాత్తవ ముఖాంభోజా చ్ఛ్రుతాఃపుణ్యా కథాఇమాః॥ విచిత్రమస్యమాహాత్మ్యం విచిత్రాశ్చకథాశ్శ్రుతాః । విచిత్రంతవ వాగ్మిత్వం దృష్టంవాచస్పతేరివ । శుభవ్రతః పురాకృత్వాతపాంసిప్రణతోచ్యుతే । పశ్చాత్కుత్రస్థితింలేభే తత్కించిద్వక్తుమర్హసి॥ శ్రీ నారదః॥ పూర్వంశుభవ్రతశ్శ్రీమాంచ్ఛోభనాద్రిహరింభజన్ । చిరంజహర్షతం పశ్చాదాజగ్ముర్వర మంత్రిణః॥ తేమంత్రిణః పురాదేత్య స్వామినంతు శుభవ్రతం । రాజ్యాయ ప్రార్థయామాసుస్సాంత్వ పూర్వం ముహుర్ముహుః । ప్రార్థ్యమానోపి తత్రైచ్ఛాంనచకార శుభవ్రతః । శుభాద్రేర్నాతిదూరస్థం స్థానం చక్రేమనోహరం । శూరసేన పురంనామ పురందరపురోపమం । ఆవాసం నృపకేశ్చక్రే నిత్యమేవమహోత్సవం । శుభాచలాంతికాంసోయం । భూమింభాగవతాలయాం॥ కారయామాస ధర్మాత్మా తైర్మహోత్సవ మాతనోత్ । రత్నాని సంగృహీతాని ద్రవ్యాణ్యపి శుభవ్రతః । అర్పయిత్వా రమాకాంతం ప్రీణయామాస సర్వదా । భోగాపేక్షాదిదంరాజ్యంనబభార శుభవ్రతః । మహోత్సవకృతే శౌరే ర్ధనార్జనపరోభవత్ । మహోత్సవం నృసింహస్య సర్వేసేవితుమాగతాః॥ బ్రహ్మాదయస్సురాదృష్ట్వా శుభవ్రత మవర్ణయన్ । బ్రహ్మాచసర్వదిక్పాలాః ప్రతిమాసంమహోత్సవం । కారయామాసుర్ధా

నందం కర్తుంకైటభశాసితుః । రుక్మిణీసత్యభామాభ్యాం మన్వి
తోనరకేసరీ । సాక్షాద్విలాస గోపాలో భూత్వా చక్రేజగన్మ
దం॥ ప్రలంబహస్తేన విలాసవేణుం దధానమంభోజ రథాంగపా
ణిం । దత్తాభయం చిత్రజకోటిలీలం విలాస గోపాలమహంభ
జామి ॥ రథస్థంసత్యయాచాపి రుక్మిణ్యాచ సమన్వితం । పశ్యే
ద్విలాసగోపాలం జీవన్ముక్తోన సంశయః । దృశ్యంతి తస్యమాహా
త్మ్యం యేశృణ్వంతి కుతూహలాత్ । తేధ్రువం శాశ్వతేలోకే
వర్తంతే నాత్రసంశయః । యశ్శృణోతి కథామేతాం యోవ
క్తిచసనర్వదా । ఇహలోకే శ్రియంవింద్యాత్పుత్రపౌత్రాభివృద్ధి
భిః । ఆస్థయానాస్థయావాపి యఃపఠేత్పుణ్య సంహితాం । ఇ
మాంనరహరేర్దీర్ఘమాయుః కీర్తించవిందతి । వక్తాశ్రోతా
చయోధన్యో మేదిన్యామిహవర్తతే । మహాపాతక యుక్తోపిప్ర
జేద్వైష్ణవమందిరం । కిమన్యజ్జన్మసాఫల్యం సంప్రాప్తం మద్వి
ధైర్జనైః । తపసాంచ ఫలంలభ్య మస్మాస్వవహితోయది । అ
హోబలస్య మాహాత్మ్యం తత్సర్వంత్వన్ముఖాంబుజాత్ । శ్రోతు
మిచ్ఛామహేబ్రహ్మన్ విస్తరాద్వక్తుమర్హసి॥

ఇతి శ్రీ బ్రహ్మాండపురాణే శౌనకనారద సంవాదే నృసింహో
త్తర చరిత్రే శోభనాచల మాహాత్మ్యే నవమోధ్యాయః॥

శ్రీ శోభనాచల లక్ష్మీనృసింహాయనమః,

శ్రీ శోభనాచల మాహాత్మ్యం - సమాప్తం,